

Звіт

д. е. н., проф., в.о. завідувача кафедри статистики, обліку та аудиту економічного факультету Соболева Володимира Михайловича про роботу кафедри за період з 14.12.2016 р. по 13.12.2021 р.

1. Робота з кадрами

1.1. Склад кафедри упродовж звітнього періоду характеризувався стабільністю та постійним нарощування професійного та кваліфікаційного потенціалу. Станом на 01.12.2021 р. загальна кількість науково-педагогічних працівників - 16 (14,0 ставок); доктори наук, професори – 3; кандидати наук, доценти – 12; кандидат наук, старший викладач- 1, старший викладач без наукового ступеня -1; кількість аспірантів - 2.

1.2. Захист дисертацій, робота з аспірантами та докторантами.

На кафедрі ведеться довготривала цілеспрямована кадрова політика сприяння науковому зростанню кадрів та залученню практиків до навчального процесу, з одночасним підтриманням вікового балансу досвідчених та молодих кадрів з рухом у бік омолодження складу кафедри.

На кінець навчального року питома вага викладачів з науковими ступенями складала - 100%, з вченими званнями - 70,6%. Зниження у 2021 р. питомої ваги осіб з вченими званнями порівняно з 2020 р. пояснюється смертю доц. Іващенко П.О. та прийняттям до складу викладачів Приданникової Ю.Є., яка не має вченого звання. Станом на 01.12.2021 р. питома вага осіб з науковими ступенями складала 93,8% (зниження за рахунок прийняття на роботу Гряника А.В.)

На кафедрі упродовж останніх 5 років захищено 4 дисертації: 2 докторських (Корепанов О.С. у 2018 р. та Лазебник Ю.О. у 2019 р.) та 2 кандидатських (Глушач Ю.С. у 2019 р., Туманов О.О. та Приданникова Ю.Є. у 2021 р.)

Навчалось 4 аспіранти. У вересні 2021 р. до складу кафедри прийнято колишнього випускника кафедри Гряника А.В. як особи з досвідом практичної роботи за спеціальністю та одночасно - перспективного кандидата на навчання в аспірантурі зі спеціальності 051 «Економіка». Так само залучено до роботи за сумісництвом Приданникову Ю.Є. – фахівця-практика (працює у Головному управлінні статистики у Харківській області Держстату України).

1.3. Підвищення кваліфікації, виконання плану стажувань.

Упродовж звітнього періоду усі плани підвищення кваліфікації було не тільки повністю виконано, але й перевиконано. Зокрема, було присвоєно вчене звання професора кафедри статистики, обліку та аудиту д.е.н. Корепанову О.С. та д.е.н. Лазебник Ю.О., вчене звання доцента кафедри статистики, обліку та аудиту - к.е.н. Корепанову Г.С.

1.4. Діяльність із забезпечення оптимального балансу досвідчених та молодих викладачів і науковців.

Кадровий склад кафедри станом на 01.12.2021 р. має таку структуру:

- віком до 40 років - 6 викладачів (37,5 % загальної кількості, за рік збільшився на 12,5%), у тому числі 2 д. е. н., професори, та 3 к. е. н.;
- віком від 40 років - 10 викладачів (62,5% загальної чисельності, за рік зменшився на 12,5%), у т.ч. 1 д.е.н., професор, та 9 к.е.н. (з них 8 доцентів);

- з 10 викладачів віком від 40 років мали пенсійний вік 3 викладачів (18,8 % загальної кількості).

Такий віковий склад кафедри склався завдяки цілеспрямованій кадровій політиці стимулювання наукового зростання співробітників, заохочення захистів кандидатських та докторських дисертацій молодими викладачами, а також створення необхідних умов для отримання відповідних вчених звань.

1.5. Наявні проблеми та шляхи їх вирішення.

Проблемою можна вважати недостатнє використання можливостей закордонних стажувань.

Шляхами вирішення проблеми є: розширення міжнародних контактів та пошук фінансових джерел для забезпечення матеріальної складової таких стажувань.

Крім того, враховуючи науковий потенціал молодих викладачів, доцільно запланувати підвищення кваліфікації Корепанова Г.С. та Черненко Д.І. шляхом їх направлення до докторантури, за умови створення необхідного заділу по докторських дисертаціях, а також представлення Черненко Д.І. до присвоєння вченого звання доцента. Планується також затвердження теми дисертації Грянника А.В. для підготовки до вступу до аспірантури зі спеціальності 051 Економіка (науковий керівник – проф. Корепанов О.С.).

2. Результати науково-інноваційної діяльності і роботи з комерціалізації результатів НДР

Фундаментальні та прикладні НДР, що виконуються за результатами конкурсу, проведеного МОН України, за кошти держбюджету, за договорами, грантами, замовленнями з українськими або іноземними замовниками, упродовж року не виконувались у зв'язку з технічними проблемами, обумовленими пандемією коронавірусу.

Започатковано переговори з кафедрами економічного факультету та Каразінською школою бізнесу про виконання спільних проектів з проблем статистико-аналітичного забезпечення бізнесу та менеджменту.

Започатковані обговорення з кафедрами економічного факультету, Каразінською школою бізнесу та Каразінською банківською школою можливостей виконання спільних проектів з проблем статистико-аналітичного забезпечення управління підприємствами в умовах пандемії.

Заплановано підготовку колективної монографії з проблем удосконалення статистичного вимірювання економічного зростання та соціальної ефективності економіки.

2.11. Статті, опубліковані у виданнях, що враховуються системами SCOPUS та/або ISI.

Щорічно публікується 5-6 статей у виданнях з імпаکت-фактором, у т.ч. з участю студентів, що відображено у щорічних звітах. Зокрема, у минулому навчальному році:

1.Слюніна Т.Л., Матюшко М.М. Проблеми розвитку ринку податкового консультування в Україні у сучасних реаліях. Електронний науковий журнал «Приазовський економічний вісник». 2021. № 2 (25).

2.Слюніна Т.Л., Толстова А.С. Перспективи розвитку служби внутрішнього аудиту на підприємстві» Електронне фахове видання «Східна Європа: економіка, бізнес та управління». 2021. №3 (30).

3.Лазебник Ю.О., Корепанова К.О. Аналіз розвитку індустрії дозвілля в Україні та світі. Бізнес Інформ. 2021. №4. С. 128–134.

4.Чала Т. Г., Прядко Ю. В., Славута О. І. Статистичне моделювання розвитку енергетичного ринку в регіонах України. Бізнес Інформ. 2021. № 1. С. 151–157.

5.Чала Т. Г., Славута О. І., Корепанов Г. С., Черненко Д. І. Адаптація міжнародних підходів до формування системи статистичних показників аналізу використання водних ресурсів на рівні міста. Проблеми економіки. 2021. № 1 (47). С. 192–200.

6.Пономарьова Т.В., Комлева М.А. Огляд фіскальної децентралізації в розрізі податків місцевих та державного бюджетів України. Бізнес Інформ. 2021. № 1. С. 251-257.

2.12 -2.14. Відомості щодо міжнародних та всеукраїнських конференцій, проведених на базі Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, що були організовані кафедрою, а також про подання матеріалів для здобуття державних премій в галузі науки і техніки, стипендій, грантів, премій Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, НАН України.

У зв'язку із перевантаженістю викладачів методичною роботою внаслідок переходу на дистанційне навчання організація конференцій на планувалась.

2.15.Організація наукової роботи студентів та її результати.

Щорічно не менш ніж 40% студентів беруть участь у традиційних квітневих наукових конференціях, що організовуються на економічному факультеті.

Крім того, передбачено виконання елементів наукового дослідження при виконанні курсових робіт бакалаврами та дипломних робіт магістрами.

На кафедрі склалась система роботи із залучення студентів до підготовки наукових публікацій (статті у фахових виданнях, тези доповідей на міжнародних наукових конференціях тощо) на завершальному етапі підготовки магістерських дипломних робіт.

2.16. Наявні проблеми та шляхи їх вирішення.

Головними проблемами наукової роботи на кафедрі є відсутність планових тем НДР та грантових проектів. У зв'язку з цим планується розробка технічного завдання для кафедральної позабюджетної теми НДР та її державна реєстрація, а також пошук додаткових джерел позабюджетного фінансування наукової роботи.

Крім того, доцільним є вивчення можливостей організації та проведення на базі кафедри (або за спільної участі кафедр економічного профілю на факультеті) наукових (науково-практичних) конференцій з актуальних економічних проблем.

3. Результати роботи із забезпечення якості освіти.

3.1. Відомості про загальне та навчальне навантаження кафедри.

Загальне навчальне навантаження в окремі роки перевищувало 600 годин

Перевищення середнього навантаження обумовлено недостатньо ефективною координацією міжкафедральної методичної роботи внаслідок

штучного збільшення навчального навантаження на кафедрах економічного факультету шляхом подрібнення лекційних потоків, зокрема, за дисциплінами, читання яких забезпечує кафедра (бухгалтерський облік, статистика тощо).

3.2. Розвиток матеріальної бази навчального процесу.

Змін не відбувалосьь.

3.3. Ліцензування та акредитація напрямів і спеціальностей підготовки фахівців.

Кафедра, відповідно от наявних ліцензій, з 2016 р. здійснює підготовку бакалаврів, магістрів та докторів філософії за 6 освітньо-професійними («Бізнес-аналітика та міжнародна статистика», «Економічна аналітика та статистика» зі спеціальності 051 «Економіка», «Облік і оподаткування» зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» бакалаврського та магістерського рівнів) та 1 освітньо-науковою (підготовка докторів філософії зв спеціальності 051 «Економіка») програмами. Акредитація бакалаврських та магістерських програм зі спеціальності 051 запланована на 2027 р., зі спеціальності 071 - на 2024 р. У звітному періоді усі ОПП були оновлені та приведені у повні відповідність до затверджених державних стандартів.

У звітному періоді кафедра як випускова взяла участь у акредитації освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 051 «Економіка» (від кафедри беруть участь д.е.н., проф. Соболев В.М. – гарант програми, д.е.н., проф. Корепанов О.С. та к.е.н., доц. Чала Т.Г. шляхом викладання вибіркового дисциплін, відповідно, Методологія дослідження та практичного вимірювання економічних процесів», «Теорія галузевих ринків», «Статистичне моделювання та прогнозування» та «Економіко-статистичне дослідження кон'юнктури ринку». Акредитація ОПП була проведена 10-12 листопада 2020 р. За результатами акредитації видано відповідний сертифікат № 1087 терміном дії до 01.07.2026 р. За успішну акредитацію гаранта програми проф. Соболева В.М. відзначено грамотою ректора.

3.4. Запровадження нових навчальних дисциплін.

У звітному періоді повністю оновлено склад та зміст усіх дисциплін, що викладаються кафедрою, у зв'язку з переходом на нову номенклатуру спеціальностей вищої освіти та розробку 6 інноваційних ОПП.

3.5. Робота з вступниками, профорієнтаційна активність.

У продовж звітнього періоду кафедрою використовувались наступні форми профорієнтаційної роботи:

1) розміщення інформації для абітурієнтів магістратури, що представлена на сторінці кафедри на сайті економічного факультету;

2) проведення безпосередньої агітаційної роботи зі вступниками до бакалаврату у середніх школах (до запровадження карантину), соціальних мережах (Facebook) та днях відкритих дверей, зі вступниками до магістратури - у соціальних мережах (Facebook);

3) безпосередня участь в організації вступної кампанії економічного факультету (Кущенко О.І., Глушач Ю.С., Косата І.А., Слюніна Т.Л. та інші);

4) участь в організації та проведенні зустрічі випускників зі студентами факультету. Представлення у групу 100 кращих випускників минулих років (Кущенко О.І.)

Третій рік поспіль спостерігається зростання популярності нових бакалаврських освітніх програм «Бізнес-аналітика та міжнародна статистика» та «Економічна аналітика та статистика» зі спеціальності 051 «Економіка». У 2019 р. було прийнято на 1 курс бакалаврату за обома програмами 22 особи, у 2020р. та 2021 р. – по 25 осіб, при цьому прийом на денне відділення у 2021 р. збільшився порівняно із 2020 р на 4 особи (з 15 до 19).

Загалом у 2021 р. вдалося забезпечити прийом на навчання за усіма 6 освітніми програмами бакалаврського та магістерського рівнів 72 особи, тобто незначно збільшити (на 2 особи) прийом порівняно з 2019 та 2020 рр. Попри відсутність у 2021 р. випуску бакалаврів на програмі «Економічна аналітика та статистика» на спеціальності 051 «Економіка» (внаслідок того, що перший випуск бакалаврату відбудеться у 2023 р.), вдалося залучити 2 осіб на відповідну магістерську програму.

3.6. Видання підручників та іншої навчальної літератури.

Упродовж звітного періоду плани видання навчальної літератури регулярно виконувались.

3.7. Розміщення навчальної та методичної літератури в репозитарії університету.

Упродовж звітного періоду було розміщено навчальний посібник «Міжнародна статистика»
<https://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2021-03-15/Sobolyeva.pdf>

3.8. Забезпечення навчальних дисциплін електронними навчальними ресурсами, розміщеними на сайті університету (плани та програми, електронні версії підручників, навчальних посібників, лекційні презентації, матеріали для самостійної роботи студентів, завдання для самоконтролю, приклади екзаменаційних білетів тощо).

На сайті економічного факультету та на сайті кафедри розміщено навчальні плани та робочі програми дисциплін, що викладаються на усіх 6 освітніх програмах кафедри, а також усе методичне забезпечення підготовки докторів філософії зі спеціальності 051.

3.9. Розвиток кафедрального веб-сайту. Кафедра має сторінку на веб-сайті факультету

<http://www.econom.kharkov.ua/index.php?id=97&idd=271&lang=u>

На сторінці викладена інформація про напрямки діяльності кафедри, про особовий склад кафедри, навчально-методичні комплекси дисциплін, зокрема: робочі програми навчальних дисциплін, навчально-методичні посібники, форми контролю знань, приклади екзаменаційних білетів.

Розвиток сторінки забезпечується шляхом:

- регулярного оновлення інформації щодо змісту навчального процесу;
- надання основної інформації щодо викладачів кафедри та результатів їх роботи (перелік та анонс курсів, публікації, участь у конференціях, тощо).

Супроводження та наповнення сайту забезпечується зусиллями викладачів кафедри.

Наприкінці 2020-2021 навчального року **створено власний сайт кафедри**, який зараз наповнюється відповідними матеріалами.

3.10. Контроль якості навчального процесу, аналіз проведення відкритих занять.

На кафедрі щорічно складаються плани проведення відкритих занять, які успішно виконуються.

3.11. Оновлення форм і методик викладання.

Проведено повне оновлення форм і методів викладання у зв'язку із розгортанням дистанційного навчання за усіма курсами, викладання яких забезпечується кафедрою. Відповідні методичні матеріали розміщувалися на сайтах, розсилалися електронною поштою, розміщувалися у Гугл-класах. Для проведення лекцій використовувалися усі доступні ресурси та платформи (Cisco Webex, Zoom, Google Meet, Moodle та ін).

3.12. Розробка електронних (дистанційних) курсів за заочною формою навчання, запровадження елементів електронного навчання при навчанні за денною формою (надати назви курсів, прізвища викладачів- розробників).

У зв'язку з пандемією, карантинном та переходом на дистанційні форми навчання було повністю переглянуто усі курси, викладання яких забезпечується кафедрою. Контакт з аудиторією забезпечувався усіма викладачами за допомогою відеоконференцій через Zoom, Cisco Webex (лекції, практичні заняття та консультації), комунікацій через інструменти Google Disk, Google Class, Skype, Telegram, Moodle тощо).

Виявлені проблеми, що виникають при масовому застосуванні дистанційної форми навчання: непристосованість кафедрального обладнання до умов дистанційного навчання (відсутні комп'ютери з веб- камерами); наявність студентів, у яких немає належних технічних засобів або ж недоступний інтернет (в основному це студенти, які знаходяться у сільських районах, де немає інтернету чи він ненадійний), неможливість стовідсоткової аутентифікації, складність встановлення наукової та навчальної доброчесності (списування), збільшення часового навантаження на викладача (в 2 - 3 рази) внаслідок додаткових витрат часу на організацію надсилання завдань електронною поштою, обробку отриманих відповідей, підготовку додаткового методичного забезпечення дистанційного навчання тощо.

3.13. Викладання англійською мовою (які дисципліни викладаються, кількість НІИ, які беруть участь у викладанні).

Внаслідок відсутності англомовних освітніх програм викладання англійською мовою не здійснювалось. Разом з тим, студентам надаються англомовні сучасні джерела для опрацювання та використання при підготовці до практичних та семінарських занять. 6 викладачів кафедри мають сертифікати з англійської мови рівня B2.

3.14. Робота з працевлаштування випускників та її результати.

Працевлаштовується 100% випускників магістратури. Студенти беруть активну участь у проведенні усіх факультетських заходів за участю роботодавців, за допомогою та за сприяння кафедри працевлаштовуються у період навчання за профілем спеціальності з переведенням на індивідуальні плани.

3.15. Інтернаціоналізація навчального процесу, забезпечення академічної мобільності працівників та осіб, які навчаються, залучення іноземних студентів та аспірантів, участь у програмах спільних дипломів.

3.16. Наявні проблеми та шляхи їх вирішення.

Основні проблеми виникли при масовому застосування дистанційної форми навчання.

Виникла необхідність оновлення матеріально-технічної бази кафедри (зокрема, оновлення комп'ютерного парку внаслідок відсутності комп'ютерів з веб-камерами, виходу з ладу принтерів, браком картриджів для розмноження методичних матеріалів до занять тощо), а також необхідність обладнання усіх аудиторій на факультеті сучасним стаціонарним мультимедійним обладнанням.

Суттєво збільшилося реальне навантаження на викладачів внаслідок зростання інформаційних потоків, витрат часу на обробку відповідей студентів на дистанційні завдання тощо

Виявилась відсутність ефективної системи стимулювання викладачів за навчальну та науково-методичну роботу у дистанційному режимі.

4. Міжнародне та міжвузівське співробітництво.

В межах співробітництва з підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації тривало багаторічне плідне співробітництво з Національною академією статистики, обліку та аудиту Держстату України. Проф. Соколов В.М. брав участь у нарадах завідувачів кафедр статистики українських закладів вищої освіти. Кандидатські дисертації здобувача кафедри Туманова О. О. та старшого викладача кафедри Приданникової Ю.Є. було захищено, відповідно, у березні та квітні 2021 р. у спеціалізованій вченій ради цього ЗВО.

Проводились перемовини з університетом м. Тушія (University of Tuscia, Італія) щодо можливості запровадження спільних освітніх програм та наукового співробітництва.

5. Виховна робота, взаємодія зі студентським самоврядуванням та його органами.

Усі викладачі кафедри працюють кураторами академічних груп, студенти яких навчаються у бакалавраті та магістратурі за освітніми програмами «Бізнес-аналітика та міжнародна статистика», «Економічна аналітика та статистика», «Облік і оподаткування».

Викладачі кафедри здійснювали керівництво роботою наукових гуртків, зокрема, Косата І.А. - проблемною групою в межах теми «Актуальні проблеми фінансового обліку в Україні», Пономарьова Т.В. - керівництво студентським науковим гуртком «Оподаткування».

В.о. зав. кафедрою проф. Соболев В.М. регулярно спілкується з представниками студентського самоврядування в межах роботи вченої ради факультету.

6. Робота зі створення безпечних умов праці та навчання, забезпечення протипожежної безпеки.

Умови праці та навчання у приміщеннях кафедри, учбових аудиторіях відповідають вимогам протипожежної безпеки. Випадків порушення цих вимог, нещасних випадків під час навчального та робочого процесу не було.

В.о. завідувача кафедри

Володимир СОБОЛЄВ

14.12.2021 р.